

Stanovisko Výboru regionů „Posílení koordinace hospodářské politiky“

(2011/C 42/04)

VÝBOR REGIONŮ

- upozorňuje, že během reformy Paktu o stabilitě a růstu bychom neměli opomíjet jeho hlavní účel, totiž vytvoření ekonomiky s pevnými základy a větším počtem pracovních příležitostí a kvalitnějších pracovních míst v zájmu prosperity občanů Evropské unie;
- vybízí Evropskou unii k optimalizaci politiky a nástrojů tak, aby dopady rozpočtových škrťů byly co nejvíce sníženy v hlavních oblastech pomoci v rámci strategie Evropa 2020;
- vyzývá Evropskou komisi k prozkoumání cest, které činí občany Evropské unie vnímavějšími k evropskému úsilí a přispívají k posílení jejího demokratického fungování;
- vybízí členské státy, aby za své přijaly pravidlo, že odspoda až nahoru je třeba se podřídit ustanovením Paktu o stabilitě a růstu, a aby do svých vnitrostátních právních předpisů zaznamenaly díky nezbytným institucionálním úpravám požadavky na rozpočtovou kázeň;
- zdůrazňuje, že úkolům místních a regionálních samospráv, mezi něž patří stanovení pokynů pro sestavování rozpočtů a jejich plnění, se nevěnovala dostatečná pozornost, a navrhuje svoji pomoc v souvislosti s evropským semestrem a možnost vyjádřit se k výroční zprávě o růstu Evropské unie, která bude projednávána na jarním zasedání Rady; k podpoře jeho cílů bude třeba, aby koordinace hospodářské politiky dokázala při zachování všech rozměrů zabezpečit spolupráci regionálních i místních orgánů, zejména v případě regionů, které mají příslušné zákonodárné pravomoci.

Zpravodaj: pan Konstantinos Tatsis (EL/ELS)

předseda departementální samosprávy Drama-Kavala-Xanthi

Odkazy: Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Posílení koordinace hospodářské politiky

KOM(2010) 250 v konečném znění

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Lepší koordinace hospodářské politiky pro stabilitu, růst a nová pracovní místa

KOM(2010) 367 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

VÝBOR REGIONŮ

1. vítá iniciativu Evropské komise v podobě předlohy projektu zaměřeného na koordinaci hospodářské politiky členských států, který je koncipován současně jako odpověď na problémy vyvolané světovou hospodářskou krizí a jako prostředek k posílení evropské integrace;

2. oceňuje, že návrh Evropské komise je dostatečně odůvodněn a že jeho cílem je plně a nanejvýš efektivně mobilizovat nástroje ekonomického řízení, s nimiž počítá Lisabonská smlouva;

3. vyslovuje svou podporu posílení paktu stability a růstu, jehož účelem je, aby byl více respektován a aby došlo k rychlejšímu hospodářskému růstu v EU a jejich regionech;

4. uznává, že podle Lisabonské smlouvy členské státy EU „považují své hospodářské politiky za věc společného zájmu a koordinují je v rámci Rady“ (článek 121), přičemž vždy respektují zásadu subsidiarity;

5. upozorňuje, že během reformy Paktu o stabilitě a růstu bychom neměli opomíjet jeho hlavní účel, totiž vytvoření ekonomiky s pevnými základy a větším počtem pracovních příležitostí a kvalitnějších pracovních míst v zájmu prosperity občanů Evropské unie;

6. zdůrazňuje, že jakákoli reforma, jež by měla být přijata, by měla usilovat o dosažení odpovídající rovnováhy mezi účinností a demokracií, aby se posílila Evropská unie; proto je proti návrhům, jako je pozastavení hlasovacích práv v jiných situacích, než které jsou již zmíněny ve Smlouvě;

7. je nakloněn tomu, aby se v oblasti sledování veřejných financí znovu kladl důraz na vývoj schodků a zadlužení

členských států EU, aby se zamezilo dalšímu zhoršení jejich rozpočtové kázně;

8. upozorňuje současně na to, že nedokonalá harmonizace hospodářských politik jednotlivých členských států v důsledku znamená, že půjčky ekonomicky slabých členských států jsou zatíženy přehnaně vysokými úrokovými sazbami;

9. vyjadřuje své obavy ohledně účinnosti opatření navrhovaných Evropskou komisí k obnovení přísného uplatňování Paktu o stabilitě a růstu a opakuje, že je třeba respektovat zásadu proporcionality;

10. upozorňuje, že rozsáhlé úpravy, jaké hodlá sdělení zavést do sekundárního práva, mohou přivodit zpoždění, a vyzývá členské státy, aby se okamžitě podřídily Paktu o stabilitě a růstu, bez ohledu na tyto změny;

11. bere na vědomí návrh Evropské komise o prostředcích umožňujících zajistit, aby členské státy eurozóny dodržovaly Pakt stability a nesouhlasí s případným návratem k jejímu původnímu návrhu postihovat členský stát porušující Pakt odebráním pomoci přidělené v rámci politiky soudržnosti, společné zemědělské politiky a společné rybářské politiky, neboť podobný postup by naprosto zhatil zásadu proporcionality, protože by se dotkl zejména těch regionů, jejichž rozvoj se opožďuje a které tyto spolufinancované programy silně potřebují, aby mohly čelit vlastním strukturálním hendikepům;

12. upozorňuje na to, že k vymanění z krize je třeba takové kombinace kroků, díky níž by Evropa naplnila snahy o rozpočtové ozdravení a zároveň by se ocitla na cestě silného, vyrovnaného a udržitelného růstu;

13. připomíná, že evropská integrace není jednodenní záležitost, ale neustále se vyvíjející proces, během nějž může ekonomická krize, jako je ta dnešní, představovat odrazový můstek pro zapracování radikálních a rozsáhlých reforem, které umocní konkurenceschopnost ekonomiky stejně jako rozvoj projektu Evropské unie;

14. domnívá se také, že rozpočtové úpravy, které budou výsledkem opatření obsažených ve sdělení, budou mít nedozírné dopady na řadu oblastí pomoci, jako je regionální a sociální politika, či na oblasti soudržnosti a inovace, a vybízí proto Evropskou komisi, aby dohlédla na to, že deficity budou řešeny přiměřeným a vyrovnaným způsobem;

15. vybízí Evropskou unii k optimalizaci politiky a nástrojů tak, aby dopady rozpočtových škrťů byly co nejvíce sníženy v hlavních oblastech pomoci v rámci strategie Evropa 2020;

16. vyzývá Evropskou komisi k prozkoumání cest, které činí občany Evropské unie vnímavějšími k evropskému úsilí a přispívají k posílení jejího demokratického fungování;

17. připomíná, že měnová unie a euro představují největší úspěch, jakého Evropská unie dosáhla při uskutečňování jednotného trhu a dohánění úrovně životních zdrojů a životní úrovně v jednotlivých členských státech, a je toho názoru, že pro udržení a posílení tohoto pokroku bude muset být při novém vymezení pravidel na pozoru a postupovat nanejvýš obezřetně;

18. vítá úsilí Evropské komise a členských států vynaložené společně k nastolení vnitrostátních cílů v rámci strategie Evropa 2020 a k nalezení překážek zpomalujících růst;

19. znovu zdůrazňuje zásadní úlohu, jakou hrají územní samosprávy pro podporu politik zaměřených na podnikatelského ducha, vzdělávání, inovace a boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení; vyzývá členské státy, aby posílily regionální a místní rozměr mechanismu dohledu, aby měl potřebnou spolehlivost a sílu, a žádá zajištění účasti regionálních a obecních orgánů jednak při stanovení cílů strategie Evropa 2020, jednak při provádění souvisejících politik;

20. vyzývá členské státy, aby urychleně podpořily reformy, které si nezbytně žádá krize, neboť jakmile krize skončí, přispějí k vytvoření silné a konkurenceschopné Evropské unie;

ÚČINNÉ A CÍLENÉ KROKY ZAMĚŘENÉ NA RŮST, ABY BYLY RESPEKTOVÁNY NORMY PAKTU O STABILITĚ

21. zdůrazňuje, že rozpočtovou nerovnováhu může způsobit celá řada faktorů, a již nyní blahopřeje Evropské komisi k návrhu hlubšího kvalitativního rozboru dluhu. Výbor upozorňuje na soukromou zadluženost a vítá, že byla v tomto rozboru zohledněna, a zdůrazňuje význam, jaký má bankovní sektor pro zdravé ekonomiky;

22. klade si otázku, zda předpokládané sankce jsou dostatečně přiměřené a účinné a vyjadřuje svůj hluboký nesouhlas s jakýmkoli návrhem nejasných škrťů v prostředcích určených na rozvojovou politiku;

23. připomíná, že politika soudržnosti, společná zemědělská politika a společná rybářská politika představují základní osy

rozvoje EU. Případné zpochybnění jejich cílů by bylo kontra-produktivní a protiřečilo by jak cíli, který sdělení sleduje, tak hlavnímu politickému směřování Unie. Tak jako tak bude třeba, aby se podmínky pro odblokování prostředků vázaly pouze na jejich dobrou správu, kterou bude třeba doložit a která nesmí být podřízena jiným cílům;

24. soudí, že navzdory pojistkám, jež by mechanismus k zajištění dodržování závazků ze strany členských států založený na zdrojích odebraných z evropského rozpočtu obsahoval, mohl by způsobit obzvláště negativní účinky, a hrozí, že by bylo složitější dospět k hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Přerušeni či znemožnění čerpání z evropských zdrojů, s nimiž se počítá pro trestání spekulací, bude znamenat přesun zátěže z centrální správy dotčeného státu na jeho regionální a místní samosprávy, takže občané, pracující a podniky každého členského státu budou muset kolektivně převzít odpovědnost za politické chyby své vlastní státní vlády. Proto odříznutí od zdrojů negativně ovlivní růst a případně prohloubí rozpočtové nerovnováhy, pokud bude uplatněno na zemi, jejíž finance jsou již v potížích;

25. upozorňuje, že postihy založené na zdrojích odebraných z evropského rozpočtu budou mít neodvratně přeshraniční dopady, jež budou ohrožovat zachování územní soudržnosti a budou v rozporu se závazky států;

26. upozorňuje dále na to, že nepřiměřeně přísné postihy vyústí ve snížení podpory lidu evropské integraci. Proto je na místě zavést uvalování sankcí tak, aby se zajistilo dodržování závazků ze strany členských států a současně byla veřejnost lépe informována o významu rozpočtové disciplíny i o užitečnosti strukturálních fondů pro zlepšení účinnosti vnitrostátních politik;

27. upozorňuje, že předpokládané postihy budou muset být použitelné a přesvědčující, neboť jde o jedinou možnou cestu, jak zabezpečit platnost nového Paktu o stabilitě a růstu;

28. vyzývá Evropskou komisi a Radu, aby se zabývaly otázkou, jak rychleji přijmout potřebná opatření v případě rozpočtové nerovnováhy a současně dodržet zásady subsidiarity a proporcionality, ale též zásadu postupného použití sankcí;

29. vybízí členské státy, aby za své přijaly pravidlo, že odspoda až nahoru je třeba se podřídit ustanovením Paktu o stabilitě a růstu, a aby do svých vnitrostátních právních předpisů zaznamenaly díky nezbytným institucionálním úpravám požadavky na rozpočtovou kázeň;

30. zdůrazňuje, že součástí postupu vycházejícího odspoda k vrcholu je rovněž úloha zastávaná místními a regionálními orgány, jejichž náplní je dobře hospodařit se zdroji, vést hospodářskou politiku či zavčas odhalit potíže s rozvojem, které se projevují na této úrovni;

31. vyzývá členské státy, aby se zasadily o vyšší stupeň decentralizace v otázce finančních prostředků určených na soudržnost, aby bylo možné zvýšit transparentnost a odpovědnost v nakládání s evropskými penězi. Regionální samosprávy jsou jedinými institucemi, které podrobně znají místní a regionální potřeby a které mohou navrhnout naprosto nezbytná zlepšení a nastavení. Úloha zastávaná místními orgány při správě prostředků uvolněných Evropskou unií se tak projeví ještě silněji;

OPATRŇÁ KOORDINACE RŮSTU, S AKTIVNÍ ÚČASTÍ REGIONÁLNÍCH SAMOSPRÁV

32. poznamenává, že k posílení eura a jednotného trhu je třeba nastolit lepší společné evropské řízení finančních otázek, jež se bude věnovat zejména zákazu spekulativního použití produktů určených k zajištění veřejného dluhu či transakcí s daňovými ráji;

33. blahopřeje k myšlence vytvořit „evropský semestr“ jakožto jednotný rámec pro kontrolu rozpočtových postupů a stupně zadlužení členských států a též k myšlence rozšířit dohled nad makroekonomickými nerovnováhami;

34. zdůrazňuje, že úkolům místních a regionálních samospráv, mezi něž patří stanovení pokynů pro sestavování rozpočtů a jejich plnění, se nevěnovala dostatečná pozornost, a navrhuje svoji pomoc v souvislosti s evropským semestrem a možnost vyjádřit se k výroční zprávě o růstu Evropské unie, která bude projednávána na jarním zasedání Rady; k podpoře jeho cílů bude třeba, aby koordinace hospodářské politiky dokázala při zachování všech rozměrů zabezpečit spoluúčast

regionálních i místních orgánů, zejména v případě regionů, které mají příslušné zákonodárné pravomoci;

35. nástroje navržené v sadě koordinačních opatření budou muset brát v úvahu vzájemné působení, k němuž dochází mezi horizontálními politikami na místní úrovni a ústřední úlohou, jakou má rozpočtová politika, a zapracovat rozměr dlouhodobé udržitelnosti, přičemž aktivní politiky zaměstnanosti budou rovněž součástí tohoto rámce;

36. trvá na silném významu, jaký má vzájemné hodnocení a výměny osvědčených postupů, pokud jde o přípravu rozpočtů a jejich plnění, ale to neznamená, že by se o to více neobával možných zpoždění a byrokratických komplikací, jaké mohou navržená řešení způsobit v postupech přípravy, přijetí a plnění rozpočtů členských států;

37. domnívá se, že pokud chceme dosáhnout požadovaného hospodářského růstu, je třeba v členských státech Evropské unie zavést nutné strukturální reformy v širokém spektru oblastí, jako jsou politika fiskální zdrženlivosti a správy veřejných výdajů, politika ve prospěch znalostí a inovace, ochrana nejslabších skupin ve společnosti v rámci sociální politiky, politika hospodářské soutěže či politika pro zlepšení efektivity veřejných služeb. V taktu vymezených souvislostech Výbor naléhavě žádá členské státy, aby přijaly ambiciózní cíle strategie Evropa 2020, a vyzývá Radu ke štědrému navýšení evropského rozpočtu, aby disponibilní prostředky odpovídaly významu vytyčených cílů;

38. se zájmem očekává legislativní návrhy Evropské komise a pozorně prozkoumá jejich dopady na regionální a místní administrativy členských států.

V Bruselu dne 1. prosince 2010

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO